Piet Telder

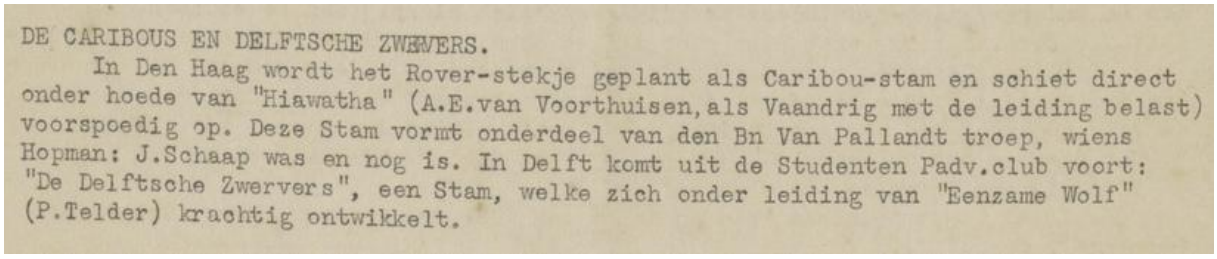

Pieter (Piet) Telder is geboren op 30 oktober 1901 in Meppel. Hij was de zoon van Willem Telder en Trijntje Bouwmeester.

Al in 1913 waren er padvinders in Meppel. De groep heette het Oranje-Blauwvendel en Piet werd in 1917 actief bij de groep. Op 11 september 1918 verhuisde hij van Meppel naar Delft om te gaan studeren aan de Technische Hoogeschool. In 1920 haalde hij zijn propedeuse voor civiel ingenieur en in 1925 studeerde hij af.

Op 8 november 1915 werd in de Delftsche Studentenclub van Oud-Padvinders opgericht en in december 1918 en Piet werd (kandidaat) lid. In mei 1919 werden de studenten oud padvinders Beukers tot vaandrig (scoutsleiding) en Piet Telder en Carl Gutjahr tot instructeur van de troep 1 van Afdeling Delft benoemd. Ook legden 22 aspirant padvinders hun belofte af. In december werden nogmaals 34 verkenners geïnstalleerd. De groep werd in twee vendels gesplitst en Piet werd samen met A. Smelt vaandrig. Hij ging in 1921 met de groep padvinders op kamp in de bossen vlakbij Lunteren op het landgoed van dhr. Waller. Tijdens dit kamp werd, onder leiding van Telder, een voortrekkerspatrouille opgericht met vier voortrekkers.

De Delftsche Studentenclub van Oud-Padvinders hield in 1920 op te bestaan, maar op 11 oktober 1920 werd door een aantal studenten de Delftsche Zwervers als een stam voor studenten opgericht. Deze oprichters noemden zich de Mosmannen. Piet Telder werd hier baas en onder zijn leiding heeft de stam zich verder ontwikkeld. Zijn padvindersnaam was “Eenzame Wolf”.

DE CARIBOUS EN DELFTSCHE ZWERVERS.
In Den Haag wordt het Rover-stekje geplant als Caribou-stam en schiet direct onder hoede van "Hiawatha" (A.E.van Voorthuisen, als Vaandrig met de leiding belast) voorspoedig op. Deze Stam vormt onderdeel van den Bn Van Pallandt troep, wiens Hopman: J.Schaap was en nog is. In Delft komt uit de Studenten Padv.club voort: "De Delftsche Zwervers", een Stam, welke zich onder leiding van "Eenzame Wolf" (P.Telder) krachtig ontwikkelt.

Sinds hun oprichting betekenen de Delftsche Zwervers iets voor de maatschappij door activiteiten te organiseren voor kinderen die in de maatschappij een beetje buiten de boot (dreigen te) vallen. De eerste jaren nam de stam kinderen uit een kindertehuis (de Martha Stichting) uit Alphen aan den Rijn mee op kamp, onder andere naar Walcheren. Vanaf 1925 werden jaarlijkse kinderkampen, "Marthakampen", op Gilwell Ada's Hoeve in Ommen georganiseerd.

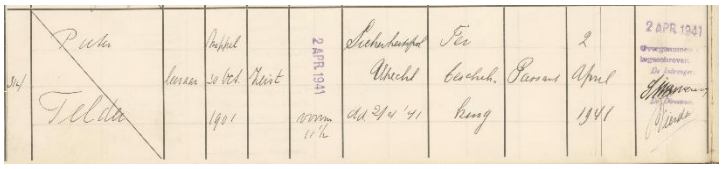
Mogelijk is Piet tijdens zijn studententijd in contact gekomen met de Indiase theosoof J. Krishnamurti, die van

1921 tot 1929 zijn lezingen gaf tijdens de zogeheten sterkampen op het landgoed Eerde (het landgoed van Philip baron van Pallandt) bij Ommen. Tijdens zijn Delftse jaren begon hij met een tweede studie: theologie.

In 1922 is hij initiatiefnemer van de eerste grote voortrekkersbijeenkomst in Ommen. In 1923 is hij betrokken bij een nationaal initiatief om tot een reglement voor voortrekkers te komen en was hij deelnemer aan de 1e Gilwell training in Nederland. Twee jaar later werd hij 'gouverneur' op Christelijk Jongensinternaat Zeist. Hij was daar leraar en later ook adjunct-directeur. Ook hier was hij weer actief met Scouting. In het najaar van 1927 wordt hij genoemd in het leidersblad als hopman van een padvinderstroep van het internaat in Zeist. Deze groep had bij de oprichting 22 verkenners, een troepleider en een assistent troepleider. Er waren vier patrouilles en ze droegen een paarse das. In 1931 wordt hij daarnaast leraar natuurkunde op het Baarns Lyceum. Hij is subkampleider tijdens het Nationaal Kamp in 1932 in Wassenaar. In 1936 stopt hij tijdelijk bij het Zeister internaat maar keert in september 1937 weer terug naar het internaat om er adjunct-directeur te worden.

De eerste vertaling van het Welpenhandboek uit 1930 is van zijn hand. Hij is districtscommissaris in Utrecht maar stopt hiermee in april 1932 omdat hij het te druk heeft. In 1936 wordt hij Hoofdcommissaris voor oud padvinders. Later combineert hij dit met het HKC-schap voor voortrekkers. Het jaar 1937 is het hoogtepunt in zijn padvindersloopbaan als hij wordt benoemd tot bestuurslid van de 5e Wereldjamboree in Vogelenzang, waarin hij ook de leiding had over subkamp 5 met daarin bijna 2500 deelnemers uit diverse landen.

Na de bezetting van Nederland door de Duitsers leverde hij eind 1940 samen met Pom van Voorthuisen zijn volmacht in. Op 2 april 1941 wordt Scouting door de bezetter verboden. Door heel Nederland werden veel commissarissen van Scouting direct na het verbod gevangen gezet en verhoord. Onder hen was ook Piet Telder. Hij zit tot 19 april vast in het Huis van Bewaring aan de Gansstraat in Utrecht.

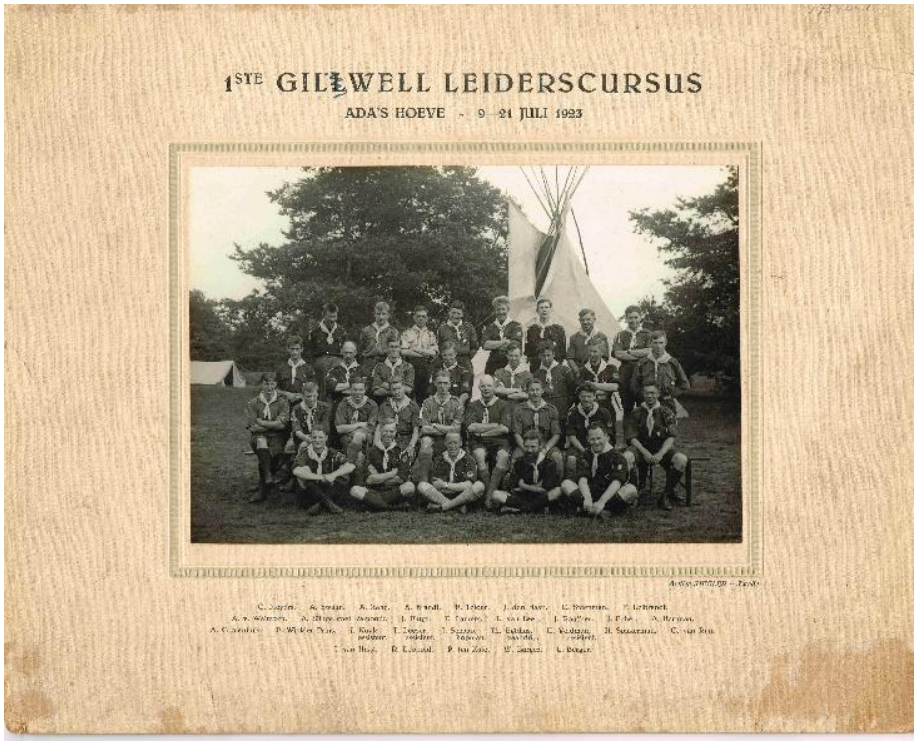
Na de Tweede Wereldoorlog keert hij niet terug naar de padvinderij. Tijdens de Tweede Wereldoorlog blijft hij in eerste instantie les geven en het internaat "runnen". In 1942 moet hij terugtreden wegens geruchten over 'onethisch handelen' richting enige jongens en naaktzwemmen samen met de jongens.

Na de Tweede Wereldoorlog reist hij voor zijn werk veel naar en door de tropen voornamelijk Indonesië en Suriname. Vanaf (waarschijnlijk) 1948 is hij hoofd van het studenteninternaat in Bandung, Indonesië. In dat jaar verzorgde hij ook een aantal geestelijke radiouitzendingen, samen met Flor Schaefer-de Balbian Verster, de jongste dochter van Rie de Balbian Verster-Bolderheij. In 1953 vertrekt hij weer naar Nederland om daar sociaal decaan aan het Internationaal Academisch Instituut te Den Haag te worden.. Hij woont en werkt ook enige tijd in Suriname. Hij komt uiteindelijk in 1966 in Zuid-Limburg terecht waar hij tot zijn dood nog schrijft en lesgeeft aan het Henric van Veldekecollege te Maastricht. Na vele jaren prediken wordt hem in mei 1970 uiteindelijk nog de status verleend van dominee bij de Nederlands Hervormde Kerk.

Hij overlijdt op 9 april 1972 in Heerlen. Hij bleef zijn hele leven vrijgezel maar had zes geadopteerde kinderen.

Meer informatie

De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 5, 1919, no. 52, 1919 » 1919-05 - Pag. 38 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 5, 1919, no. 51, 1919 » 1919-04 - Pag. 32 | Delpher
Delftsche courant » 01 dec 1919 - Art. 4 | Delpher
Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad » 12 okt 1920 - Art. 44 | Delpher
De Amstelbode » 06 feb 1924 - Art. 10 | Delpher
De Nederlander » 27 maa 1925 - Pag. 3 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 7, 1921, no. 31, 01-10-1921 » 01 okt 1921 - Pag. 11 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 8, 1922, no. 17, 31-08-1922 » 31 aug 1922 - Pag. 2 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 8, 1922, no. 17, 31-08-1922 » 31 aug 1922 - Pag. 16 | Delpher
De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 1, 1926 » 1926-01 - Pag. 44 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 14, 1928, no. 4, 1928 » 1928-04 - Pag. 6 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 15, 1931, no. 4, 1931 » 1931-04 - Pag. 6 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 4, 1932 » 1932-04 - Pag. 16 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 21, 1936, no. 1, 1936 » 1936-01 - Pag. 11 | Delpher
Waakt; orgaan der Padvinders Vereeniging Nederland, jrg 4, 1937, no. 5, 1937 » 1937-05 - Pag. 8 | Delpher
Piet Telder - Scoutpedia.nl (scoutwiki.org)
Pieter Telder (Het Utrechts Archief) - Het Utrechts Archief
Nieuwe Tilburgsche courant » 14 aug 1951 - Art. 122 | Delpher
Het dagblad : uitgave van de Nederlandsche Dagbladpers te Batavia » 25 maa 1948 - Art. 84 | Delpher
De nieuwsgier » 25 nov 1953 - Art. 72 | Delpher
Limburgsch dagblad » 05 mei 1971 - Art. 301 | Delpher
Limburgsch dagblad » 11 apr 1972 - Art. 231 | Delpher
"De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 2, 1934, no. 13, 1934 » 1934-05 - Pag. 16 | Delpher
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
Hendrik Rozendaal (Het Utrechts Archief) - Het Utrechts Archief
Delftsche Zwervers - Scoutpedia.nl
publiekswebsite Delft - Detail Archief Delft / De Delftsche Zwervers
Archieven.nl - 9001-20 Het adresboek van Zeist, De Bilt en Bilthoven 1930 (Gemeentearchief Zeist)
Archieven.nl - 9001-21 Het adresboek van Zeist, De Bilt en Bilthoven 1931 (Gemeentearchief Zeist)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.